

Başörtüsü Tartışmaları ve Statükocu Tavır

Hülya Şekerci

Başörtümüz kanunlar ve yönetmeliklerle sınırlandırılmayacak ilahi bir emirdir. Çağdaş, modern, demokratik sıfatlı yasalar, uluslararası sözleşmeler yasak üzerinde birleşseler de örtümüz zaaflı insan yasaları tarafından ortadan kaldırılamaz. Dinimize, kimliğimize, onurumuza aykırı yasalara uymak zorunda olmadığımız gibi bu mevzuata karşı haklarımızı kazanmak noktasında bir mücadele içinde olma gibi bir sorumluluğumuz da var.

Buna rağmen yasağın temellendirildiği argümanların hukuki ve de yasal olmadığı da sistemin çelişkilerini dile getirmek açısından önem arz ediyor. Aslında yasak tartışmalarında kişilerin saflarını belirleyen unsur 28 Şubat darbesine konum alış biçimidir. Anayasa profesörlerinden bile darbeci olanları başörtüsü yasağından yana, darbe karşıtlarını ise özgürlükçü olarak görüyoruz. Kısaca hukuk siyasetin gölgesinde...

Hukuka Giriş niteliğindeki kitaplarda yer alan temel hukuki kriterler bile ters yüz edilerek yasağı gerekçe kınıyor. Örneğin eski İÜ Rektörü Kemal Alemdaroğlu bir tartışma programında "Mahkeme kararları varken başörtüsü konusunda yasal değişiklik yapılamaz." söylemiyle yasama ve yargı arasındaki farkı yok sayarak mizahi bir yaklaşım sergiliyor. Bu kafa karışıklığı bununla da kalmıyor, üzerine vazife olmadığı halde Yargıtay ve Danıştay yasağın kaldırılması yönündeki meclis çalışmalarına müdahale ederek suç işliyor.

Ayrıca yıllardır yasakla oluşan ihlallerin toplumda açtığı yaralar görmezden geliniyor. Eğitimlerine devam eden binlerce başörtülünün bir sabah okullarına gittiğinde -hiçbir mevzuat değişikliği yapılmamışken- kolluk kuvvetlerinin engelleriyle okula girememeleri neticesinde yaşanan utanç verici vakıalar yok sayılıyor. Okullarına devam edemeyen başörtülülerin devlet güçleri yanında aile ve çevre baskısıyla karşılaşmaları; çıkarılan her yeni af yasasında bu baskının yeniden alevlendiği görülmüyor.

'Hakkımı helal etmiyorum' baskısına dayanamayan kızların inançlarıyla her gün çelişerek başlarını açarak okullarına devam etmelerinin yarattığı psikolojik travmalar hiç dikkate alınmıyor. "İdeolojik şapka ve peruk yasaktır!" saçmalığı ile peruk ve şapkanın bile yasaklanmasını kimse sorgulamıyor. Ve velilerin bile kampuslardan atılmaları, tedavi görebilmek için fotehopla açık resim verme zorunda kalmaları gibi yüzlerce ilkel uygulama ile karşılaşan başörtülülerin ikinci sınıf insan muamelesi ile karşı karşıya kalmaları hiç önemsenmiyor. On binlerce başörtülü kadının hakkı sudan bahanelerle ihlal edilirken statükocu tüm kişi, kurum ve kuruluşlar en şedit halleriyle köşe başlarından nutuk atmaya devam ediyor.

Statüko Tüm Kurumlarıyla Devrede

Başörtüsü yasağının kaldırılması girişimi karşısında ortalığı velveleye veren statükocu güçler iş başında. Oligarşik azınlık, halkın taleplerine karşı ellerindeki gücü, üstlerine vazife olmayan şekilde kullanıyorlar.

Öncelikle hukuka saygı perspektifini koruması ve temel hak ve özgürlüklerin bekçisi olması beklenen anayasal kurumların bu süreçte nasıl şahin kesildiğine tanık olduk. Başörtüsü yasağının meclis uzlaşısı ile kaldırılmaya çalışılmasını; laik cumhuriyete yönelik tehdit çabası olarak açıklayan Yargıtay ve Danıştay başrolleri oynadı. Konuyu sistem tartışmalarına çekerek dokunulmazlık zırhına bürünen kurumlar bu taktiği sıklıkla kullanıyorlar. Yolsuzluklar, intihaller ve kurumun diğer zaaflarının üzeri "Laiklik elden gidiyor!" söylemiyle örtülüyor. Böylelikle haksızlıklara yapılacak eleştirilerin önü kapanmaya çalışılıyor.

Rektörler ise başörtüsüne özgürlük konusunda neredeyse topyekûn direnç göstererek yasak uygulamalarının devam etmesinden yana. Bildik gerekçeler ise yasak için temellendiriliyor:

Laiklik ortadan kalkar, başörtüsü liselerde ve kamusal alanda da talep edilir, AİHM kararı ve Anayasa Mahkemesi kararına aykırı, toplumda kamplaşma olur vb.

Rektörlerin bu katıksız statükocu tutumlarının devamı için yapılması gerekli çalışmalar da ihmal edilmiyor. Üniversiteler Arası Kurul'un (ÜAK), darbeciliği savunmasıyla ün yapan Prof. Celal Şengör'ü YÖK üyeliği için belirleyerek Cumhurbaşkanı'na sunması bunlardan biri.

Tartışma programlarında boy gösteren hukukçulardan dökülen inciler (!) ise işin cabası. Mahkeme kararlarını kutsayan zümre yeni anayasal düzenleme ile bu kararların hiçbir anlamı kalmayacağını bilmiyor olamazlar. Üstelik başörtüsü yasağının fiili olarak uygulandığı ve yasal olmadığını da akliselimlerine döndüklerinde kabul etmemeleri düşünülemez. Ancak önyargılarla malul bakış; bile bile gerçeği örtmede bütün ilkeleri göz ardı edebiliyor.

Bu konuda ana muhalefet partisi CHP'nin yasakçılıkta bayrağı en önde götürdüğü ve zaman zaman başörtülülere hakaret eden söylemleriyle iflah olmaz bir zorbalığın öncülüğünü yaptığını söylemekle yetinelim. Hobisi parti kapatma olan Yargıtay Onursal Başsavcısı Sabih Kanadoğlu ise tehdit savurmaya devam etmekte.

Bunun yanında insan hak ve özgürlükleri için mücadele etmesi beklenen bazı dernek ve sendikaların darbe kalıntılarına sürdürme konusunda bekçilikten ispiyonculuğa varan bir seviyesizlik içinde bulunduklarına da şahit olmaktadır.

Eğitimde tektipçiliği ve yasakları savunan Eğitim-İş ve Eğitim-Sen gibi kuruluşların açık öğretim sınavlarına başörtülü giren kadınlara karşı yaptığı ispiyonculuk ve rejim bekçiliği halkın değerlerinden uzak marjinal bir tavır takındığının göstergesi. İlaveten Müslümanların bu ülkede özgürlükleri ile atılan her adımda yasakçı söylemi olan TÜSİAD'ın da malum koroda yer almakta gecikmemesine kimse şaşırmadı. TÜSİAD Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ konuyla ilgili yaptığı açıklamada "lütfederek" sorunun varlığını kabul etti. Ancak küresel bazda ekonomide kriz yaşanırken bu konunun gündemin ana maddesi olmasına karşı çıktı ve sorunun daha sakin ortamda, zamana yayılarak çözülmesi gerektiğini söyledi. Bu yaklaşım bazı köşe yazarları tarafından ısrarla savunulmakta ve Türkiye'nin diğer sorunları yanında yasağın 'fasa fiso' olduğu vurgulanmaktadır.

Başörtüsü yasağını suni gündem olarak gören bu kesim yasak konusunda ısrarlarını açıkça dillendiremediklerinden, dolaylı yollara başvuruyorlar. Bu söylemi dillendiren kişi ya da kuruluşların darbe sürecinde hangi safta yer aldıklarını; başörtüsü, katsayı adaletsizliği, Kur'an kursları vb. konularda yaptıkları açıklamaları iyi biliyoruz. Bu ilkel yasağın zamana yayılarak ya da kurumsal mutabakatla çözülmesi gerektiğini söylemek aslında "Başörtüsü yasağı yerli yerinde dursun!" demekten başka bir şey ifade etmiyor. Ayrıca on binlerce başörtülü kadının toplumsal hayattan dışlanması yaşadığımız ülkenin en önemli gündem maddelerinden biridir.

'Özgürlükçü Sol' Başörtüsü Zulmüne Neden Sessiz?

Son haftaların en hararetli tartışma konusu karşısında sağır ve dilsizleri oynayan sol tandanslı yapıların imtihan alanlarından biridir başörtümüz. Halkçı söylemi dillerinden düşürmeyen kesimlerin, toplumun kodlarında var olan başörtüsü karşısında bu kadar umarsız bir tavır takınmaları derin bir çelişki. Marjinal konularda bile özgürlükçü söylemleri dillendiren yapıların bu derin sessizliği tercih etmeleri sorunlara klasik ilerici-gerici ya da Kemalist-irticacı yaklaşımlarının bir sonucu olsa gerek. Ancak bu yaklaşımlarıyla koca bir toplumun acısının karşısında, oligarşik azınlığın yanında yer aldıklarının farkında değiller mi?

Bu konuda Kürt sorunu konusunda yaşanan sorunları meclis bünyesinde dillendiren DTP'nin tavrı da son derece ikircikli bir hal almıştır. Her gün başka bir açıklama ile 'son kararın nedir' diye sorulacak boyutlara gelen tavırları gayri ciddi bir hal almaktadır. Kürt sorunu kadar, bu

Ülkede zgrlkler noktasında yaşanan başörtüsü yasağı da yarım ağızla savunulamayacak kadar ciddi bir problemdir.

Görünen o ki başörtüsü tartışmaları bir kez daha turnusol rolünü üstlenecek ve kimin yasakçı, statükocu kimin de gerçekten özgürlükten yana olduğunu ayırt edecektir. Bu bağlamda ideolojilerini 'halkların kurtuluşu' olarak tanımlayanlar, yaşadıkları toplumun bu yarasıyla ilgilenmek ve net bir tavır takınmak durumundadırlar. Bu tavır sol yapıların insan hak ve özgürlükler konusunda samimiyetlerinin de bir göstergesi olacaktır.

Statüko Karşısında AK Parti'nin Tavrı Netleşmelidir!

Başbakan'ın son günlerde cesur ıkışları başörtüsü yasağının kaldırılması konusunda ciddi bir umut dalgası oluşturmuştur. Bu noktadan sonra atılacak geri adım hem çözüme taraf olan partilerin sonu olur hem de başörtüsü yasağının kalkmasını isteyen çoğunluk açısından derin bir umutsuzluk yaratır. Bu nedenle özellikle AK Parti'nin sözünün arkasında durması tarihi bir sorumluluktur.

Bu halk hkmetin zaman zaman meydan okumaları sonucunda, ayağa kalkan gler karşısında geri adım atma zaafından bıkmış usanmış bulunmaktadır. Ancak son gelişmeler bu zaafın yeniden canlandığını göstermektedir. Yasağın yalnızca üniversitelerde değil, kamusal alanda da kaldırılması çalışmalarının yapıldığını söyleyen Konya milletvekili Av. Hsn Tuna hakkında parti yönetimi tarafından açılan jet soruşturma bu zaafın açık kanıtıdır. Parti kapatılma ihtimaline karşı tedbir olarak düşünülen bu davranış yasakıların ekmeğine yağ sürmekten başka bir işe yaramamakta ve kendi saflarında siyaset yapan kişilerin bile özgürlüğüne sahip çıkamayan bir parti görüntüsü vermektedir.

Başörtüsü yasağı sadece üniversitelerde değil, her alanda kaldırılmalıdır. AK Parti, yasağın üniversitelerde kaldırılmak istenmesinin önündeki engeli özgürlük çerçevesini genişletmekten yana olanlarda görmemeli. Üniversitelerdeki özgürlüğe bile tahammül edemeyen zihniyetle mücadele etmelidir. Elbette bu konuda herkes ve tüm yapılar statükoya karşı onurlu bir duruş için meydanlarda olmalı, başrtmz statükoya teslim edilmemelidir.

Haksz Dergisi Sayı: 203 - şubat 2008

Kaynak: [Başörtüsü Tartışmaları ve Statükocu Tavrı - Hülya şekerci](#)